

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: A kategorija strukovnih i umjetničkih škola

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljani odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

U SLJEDEĆEMU ZADATKU JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1	
---	--

1. Koje je ime galaksije u kojoj se nalazi Zemlja?

- a) Andromeda b) Kumova slama c) Mali Magellanov oblak d) Messier 81

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2	
---	--

2. Koji plinovi prevladavaju u građi zvijezda.

- a) argon b) helij c) kisik d) ugljikov dioksid e) vodik

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISOM JEDNOGA
SLOVA NA SVAKU CRTU IZA POJMOVA U DESNOME STUPCU.

3	
---	--

3. Među navedenim geografskim disciplinama na crte iza onih koje pripadaju grani fizičke geografije upiši slovo **F**, a iza onih koje pripadaju grani društvene geografije slovo **D**.

F – fizička geografija ekonomska geografija _____

D – društvena geografija geomorfologija _____

hidrogeografija _____

klimatologija _____

prometna geografija _____

turistička geografija _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI PAROVE UPISOM SLOVA NA CRTU ISPRED
PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2	
---	--

4. Geografsku širinu i dužinu poveži s malim grčkim slovima kojima se označuju.

A) geografska dužina **B)** geografska širina

_____ α (alfa) _____ φ (fi) _____ γ (gama) _____ λ (lambda) _____ ρ (ro)

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DOPUNI REČENICE.

3	
---	--

5. Mala stjenovita ili metalna nebeska tijela (od veličine zrnca pijeska do oko 1 metar) koja su većinom fragmenti kometa i asteroida u Sunčevu sustavu nazivamo

_____. Svemirska tijela koja ulaze u Zemljinu atmosferu i izgaraju nazivamo _____, a svemirska tijela koja padnu na Zemlju nazivamo _____.

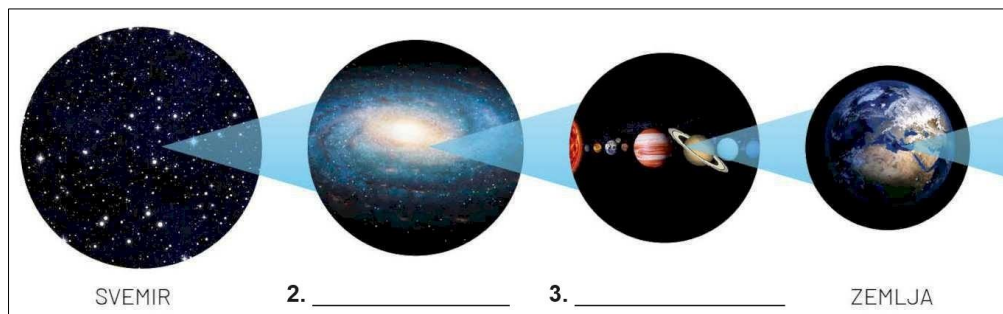
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I DOPUNI REČENICE.

2

6. Na lijevoj je fotografiji teleskop koji je u svemiru tridesetak godina i koji je poslao oko 750 000 fotografija. Njegovo je ime _____, dok je njegov *nasljednik* prikazan na desnoj fotografiji lansiran 2021. Njegovo je ime _____.

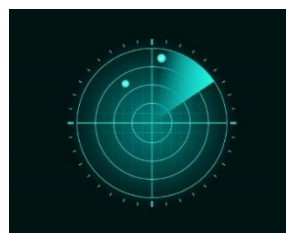
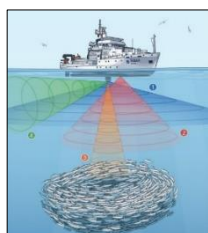
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA SHEMATSKOG PRIKAZA.

2

7. Shematski prikaz prikazuje građu svemira. Promotri priloženi shematski prikaz i na crtu iza broja **2** na shematskome prikazu upiši osnovni objekt koji gradi svemir i iza broja **3** na shematskome prikazu upiši dio objekta pod brojem **2**.

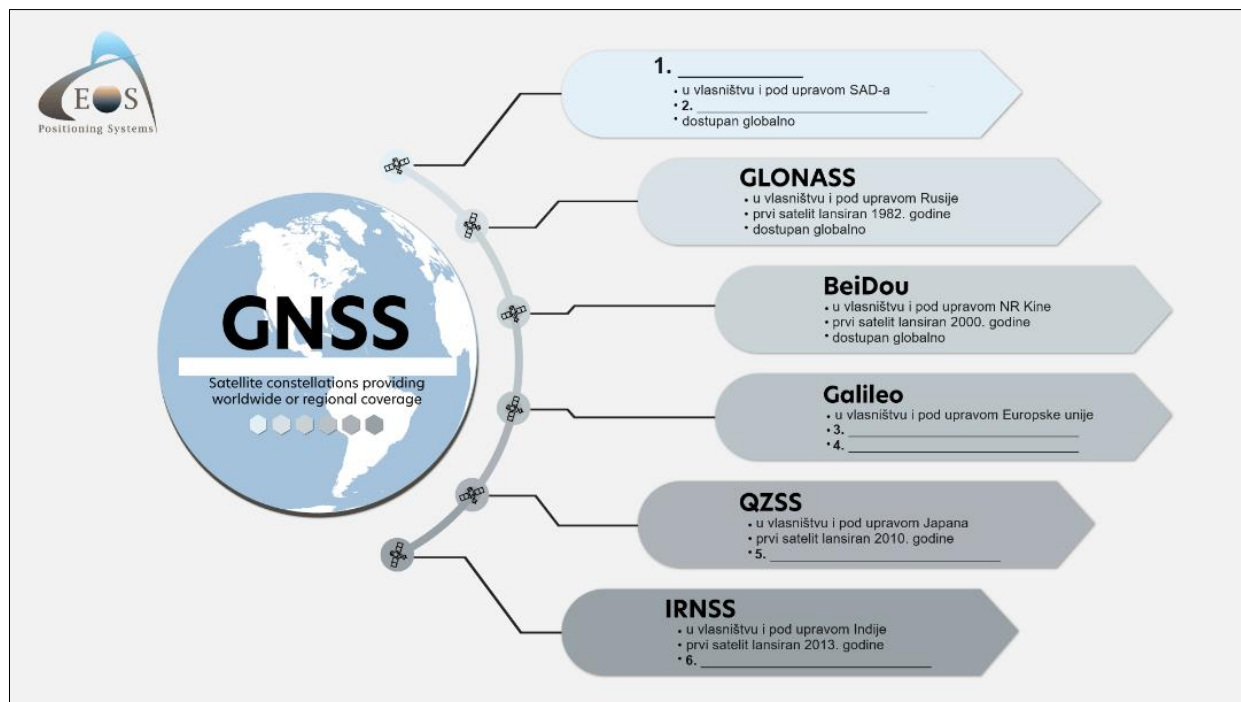
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH CRTEŽA I DOPUNI REČENICE.

2

8. Brod se prikazan na lijevome crtežu koristi suvremenim tehničkim sredstvom za podvodno otkrivanje i određivanje udaljenosti s pomoću zvučnih valova. To tehničko sredstvo nazivamo _____. Ako bi brod prikazan na lijevome crtežu pratio zrakoplov, onda bi se zrakoplov koristio suvremenim tehničkim sredstvom za otkrivanje i određivanje udaljenosti radiovalovima, što je prikazano na desnome crtežu koje nazivamo _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA SHEMATSKOG PRIKAZA. DOPUNI REČENICE I U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

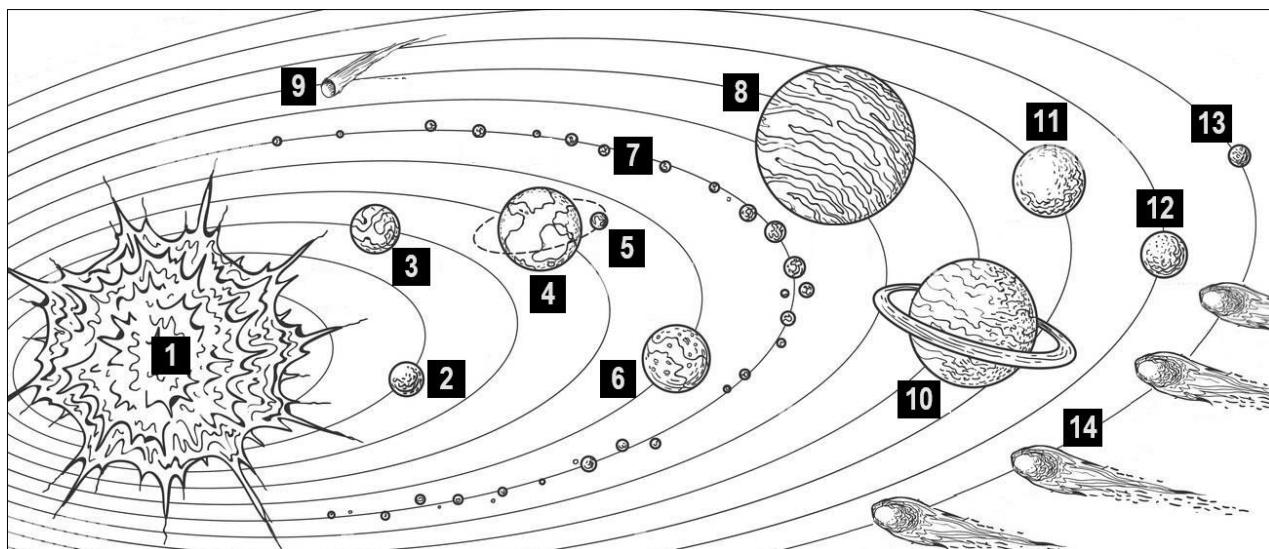
1 **9.** Pokrata GNSS označava _____
_____.

2 **10.** Ime je GNSS-a koji je na priloženome shematskom prikazu označen rednim brojem **1**.
_____ (upiši točnu pokratu GNSS-a). Za GNSS koji je na
shematskome prikazu označen rednim brojem **1**. prvi satelit lansiran je **1978./ 2011**. Prvi
satelit prvoga GNSS-a na svijetu lansiran je **1970./ 1978**.

1 **11.** Među navedenim GNSS-ima iza onoga koji je dostupan globalno upiši slovo G, a iza onih
koji su dostupni regionalno upiši slovo R.

G – dostupan globalno Galileo _____
R – dostupni regionalno QZSS _____
IRNSS _____

**SLJEDEĆIH DEVET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I
DOPUNI REČENICE.**

1

12. Jedina je zvijezda na priloženome crtežu označena brojem _____. Ime je te zvijezde _____.

2

13. Broj je planeta u Sunčevu sustavu _____. Ime je najvećega vanjskog planeta _____ i na priloženome crtežu označen je brojem _____.

3

14. Na dulje crte upiši imena planeta koje ubrajamo u vanjske osim planeta iz prethodnoga zadatka, a na kraće crte pripadajući broj s crteža.

- _____ koji je na priloženome crtežu označen brojem _____.
- _____ koji je na priloženome crtežu označen brojem _____.
- _____ koji je na priloženome crtežu označen brojem _____.

3

15. Brojem 7 na priloženome crtežu označen je _____ (upiši točno ime pojasa). Nalazi se između planeta označenoga brojem _____ čije je ime _____ i planeta označenoga brojem _____ čije je ime _____.

3

16. Brojem 14 na priloženome crtežu označen je _____ (upiši točno ime pojasa). Nalazi se iza planeta označenoga brojem _____ čije je ime _____. Taj je pojas sastavljen od svemirskih tijela koja su građena od leda, smrznutoga plina i dijelova stijena. Naziv je tih tijela _____.

1

17. Ime je patuljastoga planeta _____ i na priloženome je crtežu označen brojem _____, a do 2006. smatran je planetom Sunčeva sustava.

1

18. Putanju u obliku krivulje prikazane na priloženome crtežu linijom po kojoj se giba pojedino svemirsko tijelo oko Sunca nazivamo _____.

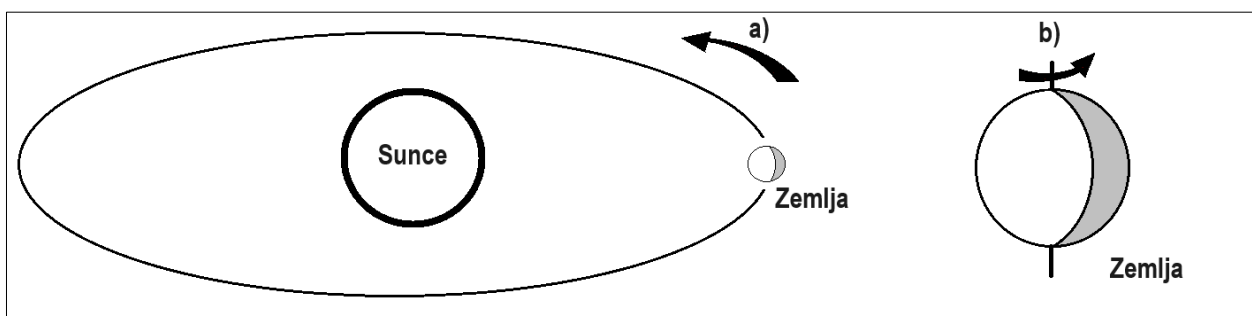
2

19. Planet čije je ime _____ često se naziva Crvenim planetom, a na priloženome je crtežu označen brojem _____. Ime Crveni planet dobio je zbog boje tla koja dolazi od oksida _____ (*upiši točan naziv kemijskoga elementa*), što tlu daje crvenkasto-narančastu boju.

2

20. Jedini prirodni satelit na priloženome crtežu označen je brojem _____, ime je toga prirodnog satelita _____ i prirodni je satelit planeta čije je ime _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI REČENICE.

2

21. Gibanje Zemlje označeno na priloženome crtežu slovom **a)** nazivamo _____ i traje približno _____ dana _____ sati 48 minuta i 46 sekundi.

2

22. Zemlja oko Sunca putuje putanjom u obliku elipse koju nazivamo _____. Ime je svemirskoga tijela koje svojom gravitacijom održava Zemlju na eliptičnoj putanji _____.

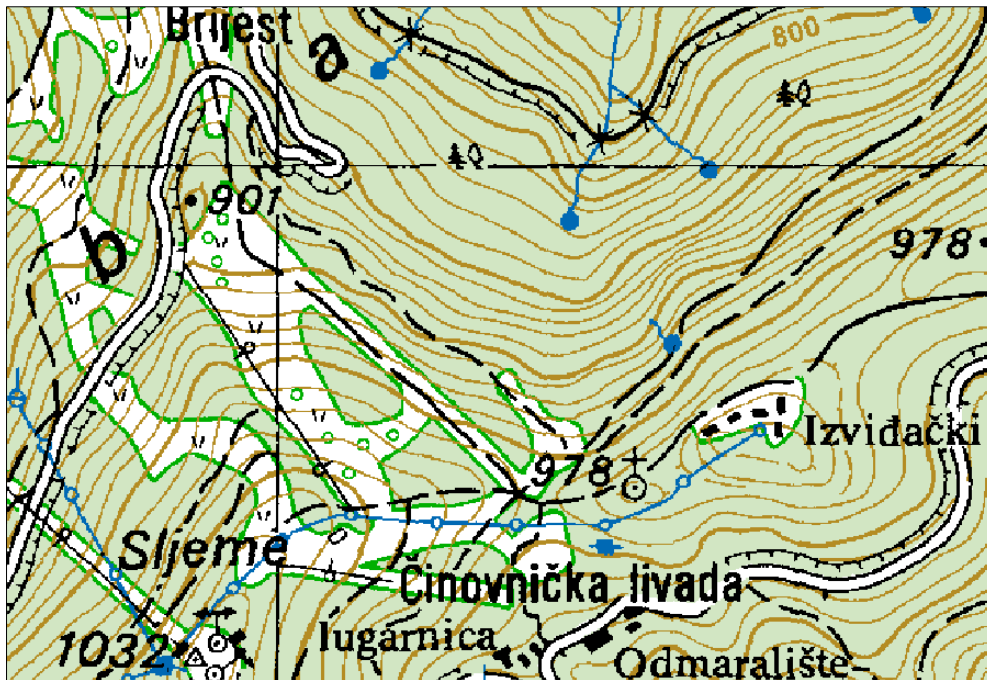
2

23. Gibanje Zemlje označeno na priloženome crtežu slovom **b)** nazivamo _____ i traje približno _____ sata 56 minuta i 4 sekunde.

1

24. Liniju unutar Zemlje, označenu na priloženome crtežu, koja prikazuje uski pojas između dana i noći nazivamo _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA GEOGRAFSKE KARTE. DOPUNI REČENICE I U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

1

25. Priloženi isječak karte dio je **tematske/topografske** karte na kojoj se zelenom bojom prikazuju **nizine/vegetacija**.

1

26. Smeđe linije prikazane na priloženome isječku nazivamo

_____.

1

27. Relativna visina između vrha Sljeme i jedine crkve označene na priloženome isječku iznosi

_____.

Prostor za računanje:

1

28. Izračunaj mjerilo karte ako zračna udaljenost (u prirodi) između vrha Sljeme i jedine crkve označene na priloženome isječku iznosi 500 metara, a na isječku je udaljenost između tih dvaju objekata 5 centimetara. Mjerilo karte iznosi _____.

Prostor za računanje: